

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 27 września 2023 r.

WBZK-IV.431.5.7.2023

Pan
Krzysztof Szczegieliński
Starosta Otwocki

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 i art. 51 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej² w zw. z art. 12 ust. 10 i 16 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³, kontrolerzy Iwona Parys – starszy inspektor wojewódzki oraz Paulina Domagała – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie⁴ przeprowadzili w dniach od 28 do 29 sierpnia 2023 r., w trybie uproszczonym, kontrolę doraźną w Starostwie Powiatowym w Otwocku z siedzibą przy ul. Górnej 13, 05-400 Otwock.

Kontrolą objęto nadzór nad realizacją decyzji Wojewody Mazowieckiego nr BRI/2022/17 z dnia 31 marca 2022 r., zmienionej decyzją nr WRR/2022/17 z dnia 17 lutego 2023 r., dotyczącej zapewnienia pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także sporządzanie bieżących sprawozdań składanych do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w zakresie liczby obywateli Ukrainy zakwaterowanych w obiekcie przy ul. Wroniej 10, 05-420 Józefów, w ramach realizacji ww. decyzji, w okresie od 17 lutego 2023 r. do 29 sierpnia 2023 r.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, ze zm.), dalej: ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy.

⁴ Dalej: zespół kontrolerów MUW.

W ramach realizacji przez Zarząd Powiatu Otwockiego polecenia określonego decyzją Wojewody Mazowieckiego Nr BRI/2002/17 z 31 marca 2022 r., Powiat Otwocki⁵ zawarł 2 umowy w sprawie warunków przyjęcia, zakwaterowania, zapewnienia wyżywienia, opieki socjalnej, opieki psychologicznej, środków transportu, środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów, w miejscu zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy⁶ z podmiotem określonym w nich jako „Zakład Opieki Zdrowotnej Dom Pomocy Społecznej „Rudzienko”, ul. Grunwaldzka 20, 05-402 Otwock-Świder, NIP: 532-10-64-495; reprezentowanym przez Pana Xxxxx Xxx – Dyrektora”⁷. W okresie kontrolowanym pomoc w zakresie zakwaterowania oraz zapewnienia całodziennego wyżywienia zbiorowego⁸ świadczona miała być dla maksymalnie 160 osób⁹.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w ramach nadzoru nad realizacją ww. decyzji Wojewody Mazowieckiego w jednostce kontrolowanej podjęto w okresie kontrolowanym następujące działania:

⁵ Reprezentowany przez Starostę Otwockiego Krzysztofa Szczegielniaka oraz Wicestarostę Otwockiego Pawła Zawadę.

⁶ Dotyczy:

- umowy nr 111/CRU/2022/ZK zawartej 25 kwietnia 2022 r. na czas nieokreślony, obowiązującej od 1 kwietnia 2022 r.,
- umowy nr 58/CRU/2023/ZK zawartej 21 marca 2023 r. na czas nieokreślony, obowiązującej od 1 marca 2023 r.

⁷ W toku czynności kontrolnych ustalono, że wskazanym w umowach numerem NIP legitymuje się p. Xxxxx Xxx, prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą pod nazwą: *Otwocki Zakład Opiekuńczo-Pielęgnacyjny Dom Pomocy Społecznej Jacek Pac*. Zgodnie z wpisem do CEIDG stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorcy mieści się przy ul. Grunwaldzkiej 20 w Otwocku. Nazwa podmiotu wskazanego w umowach nie jest wskazana w CEIDG (*Dom Pomocy Społecznej „Rudzienko”* prowadzony przez ww. osobę, wpisany jest do *Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego* i mieści się w Kołbieli). Z wyjaśnienia pisemnego Starosty Otwockiego z 29.08.2023 r. wynika, że nazwa podmiotu świadczącego usługi wskazana została w umowach zgodnie z pieczęcią firmową, którą posługiwał się ww. przedsiębiorca. Okazane zostało także wyjaśnienie pisemne przedsiębiorcy z 21.08.2023 r., w którym wskazał: „*prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą od 20 lat pod firmą „OTWOCKI ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-PIELĘGNACYJNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ JACEK PAC” (...)* przed prowadzeniem jednoosobowej działalności gospodarczej, prowadziłem działalność w formie organizacyjnej ZOZ stąd omyłkowo (z przyzwyczajenia) mogłem w nazwie (...) firmy, w pismach kierowanych do Starosty, przywołać zwrot *Zakład Opieki Zdrowotnej zamiast Zakład Opiekuńczo-Pielęgnacyjny (...)*”.

⁸ W okresie do 28 lutego 2023 r. – także w zakresie zapewnienia „*opieki socjalnej oraz opieki psychologicznej*”.

⁹ Umowy obowiązujące w okresie objętym kontrolą nie wskazują lokalizacji obiektów, w których świadczona ma być usługa zapewnienia zakwaterowania dla obywateli Ukrainy, ani liczby miejsc noclegowych w poszczególnych lokalizacjach, przy czym w aktualnie obowiązującej umowie, w postanowieniach dot. zasad określania wysokości środków na realizację świadczeń objętych umową Powiat Otwocki powołał się na pismo Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego z 20.06.2022 r., znak BRI-I.68.3.17.2022.RBRI. Wskazanym pismem określone zostały maksymalne stawki za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy w obiektach o funkcjonalności zbliżonej do hoteli, pensjonatów oraz hal, w tym m.in. maksymalna stawka obowiązująca dla obiektu mieszczącego się przy ul. Wroniej 10 w Józefowie.

- 1) umową zawartą 21 marca 2023 r. zobowiązano ww. świadczeniodawcę do dołączania do faktur za zrealizowane świadczenia:
 - imiennych wykazów obywateli Ukrainy, którym świadczona była pomoc, zawierających m.in. wszystkie dane, które zgodnie z art. 12 ust. 17g ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy powinny być przekazywane jednostce samorządu terytorialnego realizującej zadania z zakresu administracji rządowej na podstawie poleceń wydanych przez wojewodę¹⁰,
 - sprawozdań z wykonania polecenia Wojewody Mazowieckiego, wskazujących m.in. liczbę osób, którym udzielona została pomoc w każdym dniu danego miesiąca, z podziałem na poszczególne miejsca zakwaterowania;
- 2) dokonywano oceny możliwości partycypacji obywateli Ukrainy w kosztach zakwaterowania i wyżywienia, ze względu na ich sytuację życiową¹¹;
- 3) wypracowano system codziennego przekazywania przez ww. świadczeniodawcę informacji o liczbie obywateli Ukrainy przebywających w danym obiekcie zakwaterowania. Informacje w tym zakresie przysyłane były do Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Otwocku drogą SMS-ową, a w przypadku zmian w liczbie zakwaterowanych obywateli – drogą mailową przysyłane były imienne listy osób, które opuściły obiekt lub zostały do niego przyjęte¹².

¹⁰ Dotyczy:

- listy osób zwolnionych z partycypacji w kosztach pomocy na podstawie art. 12 ust. 17c (z wyłączeniem pkt 6) i ust. 17d ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy oraz osób, które przekroczyły granicę RP po raz pierwszy w okresie do 120 dni oraz (począwszy od 1 maja 2023 r.) w okresie do 180 dni,
- listy osób zwolnionych z odpłatności na podstawie art. 12 ust. 17c pkt 6 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, tj. znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- listy osób partycypujących w kosztach, które nie kwalifikują się do zwolnienia z odpłatności, o którym mowa w art. 12 ust. 17 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy,

których wzory stanowią załączniki do umowy.

¹¹ Analizy wypełnianych przez obywateli Ukrainy ankiet kwalifikacyjnych celem ustalenia wysokości partycypacji w kosztach pobytu dokonywało Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Otwocku, które następnie przekazywało Zarządowi Powiatu Otwockiego wnioski o zwolnienie obywateli Ukrainy z konieczności pokrycia kosztów pobytu w danym obiekcie zakwaterowania. Wnioski rozpatrywane były przez Zarząd Powiatu Otwockiego na posiedzeniach Zarządu. Przykładowo, zgodnie z okazanym wyciągiem Nr 2303 z projektu protokołu Nr 312/23 z posiedzenia Zarządu Powiatu Otwockiego w dniu 2 sierpnia 2023 r. – decyzję dot. zwolnienia z partycypacji w kosztach pomocy podjął jednogłośnie Zarząd Powiatu.

¹² W czasie czynności kontrolnych okazano wiadomości SMS z wskazanymi przez zespół kontrolerów losowo wybranymi dniami lipca i sierpnia, wskazujące liczbę obywateli Ukrainy zakwaterowanych w danym dniu w obiekcie, a także wiadomość mailową z 13 lipca 2023 r., informującą o stałym opuszczeniu obiektu przez wskazanych imiennie obywateli Ukrainy.

Zgodnie z wyjaśnieniami pisemnymi Kierownika Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Otwocku¹³, upoważnionego przez Starostę Otwockiego do udzielania wyjaśnień podczas kontroli:

- 1) monitorowanie liczby obywateli Ukrainy zakwaterowanych w obiekcie przy ul. Wroniej 10 w Józefowie odbywa się na podstawie informacji przekazywanych codziennie przez upoważnionego przez właściciela obiektu pracownika o liczbie obywateli Ukrainy, którym świadczona jest pomoc w obiekcie¹⁴ oraz ankiet osób nowo zakwaterowanych w obiekcie¹⁵. Wskazano przy tym, że „właściciel obiektu (...) co miesiąc przedkłada rzetelnie opracowane dokumenty finansowe do rozliczeń, nie było przesłanek aby podważać przesyłane dane.”;
- 2) powyższy obiekt, poza zwizytowaniem przed podpisaniem umowy z jego właścicielem, tj. w marcu 2022 r.¹⁶, nie był poddawany kontroli przez przedstawicieli Powiatu Otwockiego ze względu na brak skarg na jego funkcjonowanie, zarówno ze strony przebywających tam obywateli Ukrainy, jak również służb publicznych;
- 3) pracownicy Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Otwocku dokonują comiesięcznej weryfikacji otrzymywanej dokumentacji dotyczącej zakwaterowania obywateli Ukrainy w ww. obiekcie oraz sporządzają zestawienia uwzględniające nowe okoliczności celem przedstawienia Zarządowi Powiatu aktualnego stanu sytuacji w obiektach zakwaterowania obywateli Ukrainy. Zmiany statusu osób zakwaterowanych są omawiane na posiedzeniach Zarządu Powiatu.

W ramach czynności kontrolnych, 29 sierpnia 2023 r., przeprowadzone zostały przez p. Xxxxx Xxxxxxx – Kierownika Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Otwocku, działającego w obecności zespołu kontrolerów MUW oraz p. Xxxxx Xxx – przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą pod nazwą OTWOCKI ZAKŁAD OPIEKUŃCZO – PIEŁĘGNACYJNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ JACEK PAC, oględziny obiektu zakwaterowania obywateli Ukrainy przy ul. Wroniej 10 w Józefowie. W trakcie oględzin dokonano próby zliczenia osób przebywających w czasie tej czynności w obiekcie i na terenie przynależnym do niego, wobec których to osób ww. przedsiębiorca lub wyznaczony przez niego pracownik oświadczył, że są to obywatele

¹³ Dotyczy wyjaśnień pisemnych z 25 sierpnia 2023 r.

¹⁴ Dotyczy danych przekazywanych drogą SMS-ową i mailową, o których mowa powyżej.

¹⁵ „Każda ankieta zawiera podpisane własnoręcznie oświadczenie obywatela Ukrainy o prawdziwości podanych informacji (...)”.

¹⁶ Jak wynika z wyjaśnień – już wówczas w obiekcie zakwaterowani byli obywatele Ukrainy.

Ukrainy przebywający w obiekcie w ramach umowy zawartej z Powiatem Otwockim. W wyniku dokonanych czynności naliczono 33 osoby¹⁷. Zgodnie z prowadzoną elektronicznie ewidencją osób zakwaterowanych w obiekcie – w dniu oględzin o godz. 11.00 w obiekcie zakwaterowanych było 62 obywateli Ukrainy¹⁸.

Odnosząc się do zapewnienia obywatelom Ukrainy wyżywienia ww. przedsiębiorca poinformował, że obywatelom Ukrainy zapewnione jest całodienne wyżywienie w postaci 3 posiłków, dowożonych z innego prowadzonego przez niego obiektu¹⁹.

Mając na uwadze fakt, że organ kontrolowany pozyskuje dane, na podstawie których możliwe jest ustalenie oraz dokonanie weryfikacji liczby obywateli Ukrainy, którym świadczona jest pomoc oraz weryfikuje możliwość partycypacji obywateli Ukrainy w kosztach świadczonej pomocy, realizację zadania w zakresie nadzoru nad realizacją decyzji Wojewody Mazowieckiego nr BRI/2022/17 z dnia 31 marca 2022 r., zmienionej decyzją WRR/2022/17 z dnia 17 lutego 2023 r., w sprawie zapewnienia pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także zadania w zakresie sporządzania bieżących sprawozdań składanych do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w zakresie liczby obywateli Ukrainy zakwaterowanych w obiekcie przy ul. Wroniej 10 w Józefowie – **ocenia się pozytywnie**.

Niezależnie od powyższego za zasadne uznaje się:

- 1) określanie w kolejnych umowach zawieranych z podmiotem świadczącym pomoc obywatelom Ukrainy adresów obiektów, w których ma być ona świadczona, a także poprawne określanie strony umowy świadczącej pomoc obywatelom Ukrainy, w tym w szczególności zgodne z danymi ujawnionymi we właściwych rejestrach przedsiębiorców²⁰;
- 2) rozważenie możliwości wprowadzenia dodatkowego mechanizmu okresowej weryfikacji liczby osób faktycznie przebywających w obiekcie zakwaterowania obywateli Ukrainy.

¹⁷ Podkreślić należy, że w czasie trwania przedmiotowej czynności osoby zakwaterowane przemieszczały się, mogły zarówno opuścić budynek, jak również wrócić do pomieszczeń na piętrach, na których przeprowadzone już zostały oględziny, zaś w części pomieszczeń nikt nie otworzył drzwi (dotyczy 2 pokoi). Ze względu na powyższe liczba osób przeliczonych może być inna aniżeli liczba osób faktycznie przebywających w obiekcie w czasie dokonywania przedmiotowej czynności.

¹⁸ Przedsiębiorca dołączył do protokołu oględzin *Kartę ewidencji osób w miejscu zakwaterowania* – jako dowód w przedmiotowym zakresie.

Zgodnie z raportem tygodniowym przekazanym do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie – liczba zakwaterowanych w obiekcie obywateli Ukrainy nie zmieniła się od 28.08.2023 r.

¹⁹ W trakcie trwania oględzin dowieziony został dwudaniowy obiad.

²⁰ W przypadku, gdy pomoc świadczona jest w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej przysługuje Panu prawo do przedstawienia stanowiska do niniejszego sprawozdania w terminie 3 dni roboczych od daty jego otrzymania.

łączę wyrazy szacunku i poważania

WOJEWODA MAZOWIECKI

Tobiasz Bocheński

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/